

Elhunyt Katona Kálmán volt vízügyi miniszter
(1948. április 8. – 2017. február 5.)

Katona Kálmán Pécsen született, felsőfokú tanulmányait a győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán, a Budapesti Műszaki Egyetemen és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen végezte. Iskoláiból, életpályájából kiolvasható, hogy hírközlési szakember volt, annak is a javából. Mégis a 90-es évektől kezdődően rajta hagyta a keze nyomát a vizek ügyein, a magyar vízgazdálkodáson. Az első szabadon választott országgyűlésbe egyéni képviselőként került be és lett a Gazdasági Bizottság „közlekedési, hírközlési és vízügyi” albizottságának a vezetője egészen a ciklus végéig. A keze alatt ment át szinte minden törvény, ami kialakította a vízügynek is a szocialista struktúrából a jogállamiságba való átmenetét. Meghatározó szerepet játszott Magyarország rendszerváltás utáni infrastrukturális felzárkóztatásának megindításában, aztán különböző posztokon a valóra váltásban. Munkássága a demokratizmus, az önkormányzatiság, az európai integráció és a fenntartható fejlődés elve, illetve a polgári értékek köré szerveződött.

Ez predestinálta arra, hogy 1998 júliusában közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszternek választották, amit 2000 májusának végéig töltött be. Fantasztikus, emlékezetes eseményekkel teli időszak volt ez a hazai vizek, a hazai vízgazdálkodás történetében, mondhatni a „leg”-ek évei voltak. Bár egy megemlékezés nem hidrológiai tanulmány, mégis az adatok felidézése mutatja igazán, milyen hatalmas kihívással kellett szembe néznie az országnak, és benne a vízügynek Katona Kálmán vezetésével. A Tiszán háromszor futott le rekordot döntő, rendkívüli árhullám. 1998-ban a Felső-Tiszán, szokatlan időszakban, novemberben jött hirtelen nagyvíz, túllépve az 1970 óta fennálló legnagyobb vízállást. Alig több, mint fél év múltán, 1999 márciusában a Közép-Tiszán Szolnokonál a vízállás közel 70 cm-t „tett rá” az addigi, 1970-ben mért maximumra, de ez sem volt még elég! 2000 áprilisában, a „húsvéti árvíz” idején állította be a Tisza 1041 cm-el a máig is érvényes legnagyobb vízállását. 1998–99 telén-tavaszan a 40-es évek nagy belvizeivel vetekedő, mintegy 430 ezer hektárnyi rendkívüli elöntés alakult ki az Alföldön. Soha sem lesz feledhető a Tisza eddigi legnagyobb vízminőségi katasztrófája, a 2000. januári cianid szennyezés sem. Mindez egy miniszter alig két éves működésének idején! Kormánybiztosként tízezrek munkáját biztos kézzel irányította, és nap-mint nap a TV kamerák kereszttüzeiben nyugalommal, időnként finom humorral képviselte a Kormányt. A megnyerő egyéniség, a hitelesség háterszágát pedig az adta, hogy maradéktalanul megbízott a szakmában, mindazokban, akikben jó emberismerettel meglátta a tudást, a cselekvőképességet. A bizalommal szárnyakat adott azoknak, akik vállára nagy feladatok súlyát tette. De csak a valódi tudást becsülte, gyorsan felismerte a szakmezbe öltözött mellébeszélést. Így történhetett meg, hogy legyőzve a vaskalapos szemléletet, ő indította el az árvízvédelmi gátakon a kerékpárutak építését, sok-sok ezer ember számára közelebb hozva a természetet és a vizeket. Az árvizekkel és aszályokkal azonban nem „csak” mint potenciális veszélyforrással nézett szembe, hiszen az ő idején indult útjára a megelőző jellegű vízkárelhárítás állami rangra emelése, az új Vásárhelyi Terv megalapozása.

A politika élvonalába 2006-ban tért vissza, amikor az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottságának az elnöke lett egészen 2009 márciusáig. Ellenzéki politikusként lett a bizottság vezetője, de betartotta és betartatta saját maga erkölcsi parancsát, hogy vész idején nincs helye a politikai csatározásoknak, akkor össze kell fogni mindenkinek! Pedig erre az időszakra is kijutott, Miskolcon vízbázis szennyezés, a Rába habzás és sorolhatnánk tovább. Előre mutató volt, hogy víziközmű munkacsoportot hozott létre a bizottságon belül, felismerve, hogy mennyire hiányzik ennek a természetes monopóliumnak a törvényi szabályozása. Folyamatosan napirenden tartotta egy aszálykezelési stratégia megalkotását és ugyancsak sorolhatnánk a fontosabbnál-fontosabb ügyeket, amelyekben cselekvően részt vett. Ezek között a politikusi pályájának egyik csúcspontja, hogy kezdeményezője volt és első társelnöke lett az Ország-

gyűlés Fenntartható Fejlődési Tanácsának, a fenntartható társadalmi-gazdasági fejlődés legmagasabb szintű, pártokon felül ívelő stratégiai iránymutató testületének.

Búcsúzunk volt miniszterünktől, Katona Kálmántól, a nagyszerű embertől, akinek a nevét és tetteit fontos mérföldkőként fogja méltán megőrizni a hazai vízügyek nagy történelem könyve is.